

Regelbunden tillsyn i Boskataskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1 – 6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Luleå kommun och besökt Boskataskolan den 12 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 28 september, 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Boskataskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Boskataskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Boskataskolan

Tabell 1: Antal elever på Boskataskolan

Boskataskolan	Antal elever
Förskoleklass	16
Grundskola	143

Källa: Boskataskolan

Boskataskolan är en F – 6 skola som ligger i området Björkskatan strax utanför Luleå centrum. Verksamhetens organisation har på senare tid förändrats på grund av en oväntat kraftig elevminskning. Skolans pedagogiska verksamhet är organiserad i två arbetslag, Tallen och Björken.

Eleverna är organiserade i åldershomogena klasser. De flesta eleverna forstätter sin utbildning i årskurs 7 på Björkskataskolan som ligger i nära anslutning till Boskataskolan.

Skolan leds av en rektor som också ansvarar för Vintergatans förskola.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Enligt skolans kvalitetsredovisning för 2007/08 visar de diagnostiska proven i svenska i årskurs 2 på mycket goda resultat. Enligt skolan bedöms alla elever ha nått de uppsatta provens kravnivå för läsning, skrivning och kommunikation. I matematik bedöms däremot resultaten lägre och här konstaterar skolan att alla elever inte nått provets kravnivå.

En extern utvärdering som skolan deltagit i för eleverna i årskurs 3 i matematik visar på överlag goda resultat, men att området problemlösning behöver förstärkas.

För årskurs 5 visar kvalitetsredovisningen att i stort sett alla elever nått kravnivån för godkänt resultat i svenska och engelska. I matematik finns det emellertid elever som inte nått kravnivån.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. För varje ämne finns en kursplan som anger mål som undervisningen ska sträva mot och mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det tredje och femte skolåret. Utifrån dokumentstudier och intervjuer framkommer att lärarna vid Boskata-skolan följer och bedömer elevernas kunskapsutveckling på ett systematiskt sätt i ämnena svenska, matematik och i engelska. Dock framkommer vid intervjuer att lärarna inte har tydliga rutiner för att dokumentera, följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen utifrån styrdokumentens krav. Skolinspektionen bedömer att lärarna på ett tydligare sätt måste följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen för årskurs 5 och gentemot läroplanens och kursplanernas krav i matematik, svenska och svenska som andraspråk för årskurs 3.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framtidsyftande individuell utvecklingsplan (IUP) skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplan och kursplaner. I de utvecklingsplaner som utarbetas under höstterminen 2008 och framåt ska läraren även ge skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det tidigare förbudet, att den skriftliga informationen om elevens skolgång inte får ha karaktären av betyg, är borttaget. Rektor beslutar om utformningen av de skriftliga omdömena om elevens kunskapsutveckling samt om de också ska gälla elevens utveckling i övrigt, dvs. framför allt elevens sociala utveckling.

Vid Boskataskolan utarbetas individuella utvecklingsplaner (IUP) för alla elever i samband med utvecklingssamtalen. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av innehåller varken sådana skriftliga omdömen som ska ingå eller en sådan sammanfattning av åtgärder som behövs för att eleven ska kunna nå målen. Enligt intervjuer pågår ett arbete med detta.

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras. För stöd i utformningen av individuella utvecklingsplaner se Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Som tidigare nämnts, se bedömningspunkt 1.2.1, behövs åtgärder för att säkerställa att lärarna vid skolan gör bedömningar av elevernas kunskaper i samtliga ämnen som utgår från de nationella målen i grundskolans kursplaner i årskurs 3 och 5.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av vid Boskataskolan varierar kvaliteten. Exempelvis är vissa mål inte konkreta. Vad som är mål respektive åtgärd är inte alltid tydligt och leder till att det blir svårt att utvärdera dem. Vidare framgår inte alltid hur åtgärderna följs upp eller utvärderas. Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram behöver förbättras. Det är viktigt att skolan arbetar för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd. För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen granskat har skolan utarbetat utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling. Från och med 1 januari 2009 regleras dock skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14a kapitlet skollagen samt i diskrimineringslagen. Enligt dessa båda lagar ska planerna upprättas årligen och innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. I efterföljande års planer ska också redogöras för hur de planerade åtgärderna har genomförts.

Boskataskolans likabehandlingsplan utgår på ett tydligt sett från en aktuell kartläggning och analys av verksamhetens behov. Den innefattar också en beskrivning av hur planerade åtgärder ska genomföras under läsåret. Planen beskriver emellertid inte hur eleverna ska medverka i arbetet med planen. Vid samtal med eleverna på skolan framkom också att planen inte var känd för samtliga elever.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste vidta åtgärder för att göra eleverna delaktiga i utformandet av likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att nämnda lagändring innebär att skolan måste beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De åtgärder som skolan vidtar måste således utgå från denna reglering. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen är eleven garanterad ett visst antal undervisningstimmar och eleven ska enligt bilaga 3, erbjudas ett antal timmar i skolans ämnen eller ämnesgrupper. Vid Boskataskolan skola genomförs ämnet teknik inom ramen för de naturorienterande ämnena. Vid samtal med elever framkommer att alla elever inte är medvetna om att de har undervisning i ämnet teknik. Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att ämnet teknik har en separat kursplan och ingår inte i kursplanerna för ämnena biologi, fysik och kemi. Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att undervisningen i ämnet teknik utgår från kursplanen samt tydliggöra i vilken mån eleverna når målen i årskurs 5.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Det är också rektorn som ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Vid Boskataskolan följer rektorn årligen upp arbetet med exempelvis normer och värden upp och utvärderar också vissa av skolans resultat, företrädesvis resultaten i ämnena svenska, matematik och engelska. Förutom i dessa ämnen genomför inte skolan någon systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare pedagogiskt ledningsansvar för att skolan systematiskt följer upp, utvärderar och analyserar elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Boskataskolan genomför som tidigare nämnts uppföljning och utvärdering av arbetet med normer och värden och främst kunskapsresultaten i ämnena svenska, matematik och engelska. Däremot genomför inte skolan en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla ämnen på skolnivå. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla och systematisera kvalitetsarbetet för att kunna följa upp, utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Den ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måloppfyllelsen. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja kvalitetsarbetet och den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet. Boskataskolan har en kvalitetsredovisning som till stor del uppfyller de krav som ställs i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. Kvalitetsredovisningen innehåller förutsättningar, arbetet i verksamheten, analys och bedömning samt beslut om åtgärder. Det saknas dock tydliga bedömningar

av elevernas kunskapsresultat utifrån de nationella målen. Det är därmed svårt att utläsa i vilken mån eleverna når målen i samtliga ämnen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att kvalitetsredovisningen för Boskataskolan inte fullt ut motsvarar förordningens krav. För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18).

Umeå 2009-05-14

Kristian Hansson

Britta Seeger